

INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

Bolesław Reiner

PROBLEMATYKA PRAWNO-SPOŁECZNA NAUCZANIA RELIGII
W SZKOŁACH W POLSCE
(1918 - 1939)

Opole

1964

Nakład własny

Spis treści .

	str.
Wykaz skrótów	
Wstęp	9
Rozdział I	
Istota wolności sumienia i wyznania	16
1. Wolność sumienia i wyznania - jedno z podstawowych praw obywatelskich	16
2. Wolność sumienia i wyznania a problem nauczania religii w szkołach	30
Rozdział II	
Kształtowanie się systemu nauczania religii w szkołach w początkowym okresie powstawania odrodzonej państwowości polskiej. (1917-1921)	51
1. W okresie okupacji, pod rządami Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego i Rady Regencyjnej (1917-1918)	51
2. W odrodzonym państwie polskim - do czasu uchwalenia Konstytucji z 17 III 1921 (1918-1921)	55
Rozdział III	
Postanowienia konstytucji marcowej o stosunku państwa do kościoła i nauczania religii w szkołach i ich wykonanie - od czasu uchwalenia konstytucji marcowej do ratyfikacji konkordatu (1921-1925)	94
1. Uprzywilejowane stanowisko Kościoła Rzymskokatolickiego	94

2. Przymus nauczania religii w szkołach na tle konstytucyjnie poręczonej wolności sumienia i wyznania (art. 111 i 112).

str.

102

R o z d z i a ł IV

Proces klerykalizacji ustawodawstwa szkolnego i stopniowego odchodzenia od postanowień konstytucji marcowej w przedmiocie nauczania religii w szkołach - od czasu ratyfikacji konkordatu do ogłoszenia konstytucji kwietniowej (1925-1935)

120

1. Postanowienia konkordatu i jego skutki w szkolnictwie
2. Problem praktyk religijnych w szkołach w świetle przepisów wykonawczych do konkordatu
3. Nauczanie religii młodzieży należącej do wyznań nie rzymskokatolickich
4. Nauczanie religii a młodzież bezwyznaniowa
5. Ustawa o ustroju szkolnictwa z roku 1932 i jej wpływ na proces klerykalizacji szkolnictwa

120

138

148

157

165

R o z d z i a ł V

Proces faszyzacji kraju i jego związek z dalszą klerykalizacją nauczania i wychowania w szkołach - od ogłoszenia konstytucji kwietniowej do końca międzywojennego państwa polskiego (1935-1939)

205

1. Konstytucja kwietniowa jako wyraz postępującego procesu faszyzacji kraju
2. Zmiana programów nauczania w kierunku korelacji przedmiotów świeckich z nauką religii - wyrazem ofensywy klerykalno-faszystowskiego ideału wychowania sanacji

205

210

	str.
3. Współdziałanie hierarchii kościelnej z Obozem Zjednoczenia Narodowego w walce ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego	221
4. Polityka ostatnich rządów sanacyjno-ozonowych, realizująca de facto swoisty "ideał katolickiej szkoły wyznaniowej" w Polsce przedwrześniowej	226

R o z d z i a ł VI

Sytuacja prawna świeckich szkół i placówek oświatowo-wychowawczych w Polsce międzywojennej	246
--	-----

Z a k o ń c z e n i e

Świeckość szkoły jako wyraz faktycznego urzeczywistnienia wolności sumienia i wyznania w PRL	257
--	-----

W y k a z ź r ó d e ł i l i t e r a t u r y	267
---	-----

I n d e k s n a z w i s k	290
---------------------------	-----

I n d e k s c z a s o p i s m	300
-------------------------------	-----